

Vragen en antwoorden over TTIP

De Europese Unie (EU) en de Verenigde Staten (VS) zijn in onderhandeling over een handelsovereenkomst: het Transatlantic Trade & Investment Partnership (TTIP).

Wat voor gevolgen heeft TTIP voor de consumentenbescherming in Europa?

Geen van de partijen wil de eisen verlagen voor veiligheid of de gezondheid van mens, dier, plant en milieu. In Europa vinden we sommige Amerikaanse veiligheidseisen overdreven, omgekeerd geldt hetzelfde. De onderhandelingen over TTIP gaan alleen over de gebieden waar de veiligheidseisen al vergelijkbaar zijn.

De verschillen zitten in details als de testprocedures of de specificaties van producten. Auto's zijn een goed voorbeeld. Amerikaanse auto's hebben andere veiligheidsgordels, lichten, sloten en elektrische ramen dan Europese auto's. Maar zowel Amerikanen als Europeanen rijden in veilige auto's. We willen elkaars veiligheidseisen erkennen of door kleine aanpassingen de systemen gelijkmaken.

Wat betekent wederzijdse erkenning van standaarden in de zuivelsector?

De VS en EU hebben een heel ander systeem om de hygiëne van zuivelproducten te regelen. In de EU stellen we eisen aan het productieproces en in de VS stelt men eisen aan het product zelf. Door het verschil in standaarden is de export van bepaalde melkproducten tussen de VS en de EU heel lastig. Zo is het nu niet mogelijk om Nederlandse drinkyoghurt naar de VS te exporteren. Dat is vreemd, want Europese en Amerikaanse melkproducten zijn beide veilig voor consumptie. Met TTIP kunnen we erkennen dat de Europese en Amerikaanse standaarden gelijkwaardig en veilig zijn.

Komt de bescherming van vakbonds- en arbeidsrechten door TTIP in de verdrukking?

Nee, er zal door TTIP niets veranderen aan het sociale model in de EU. De EU neemt in vrijhandelsakkoord een bepaling over arbeid op (de *labour clause*). Daarin staat dat de regelgeving over werkgelegenheid en sociale zekerheid altijd geldig blijft. Wat er ook in het handelsakkoord staat.

Ook moet de EU haar verplichtingen in het kader van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) nakomen. TTIP doet daar niets aan af. Elke bilaterale handelsovereenkomst bevat een hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling. Met dit hoofdstuk willen we zeker stellen dat een toename van de handel niet ten koste gaat van milieu- of arbeidsrechten of van lage- en middeninkomenslanden.

De VS heeft een aantal van de afspraken van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) niet ondertekend. Bijvoorbeeld het verbod op dwangarbeid en het tegengaan van kinderarbeid. Wat betekent dit voor Europa als TTIP er komt?

Ook met TTIP moeten EU-landen nog steeds voldoen aan de verplichtingen van de ILO. Deze verplichtingen staan los van een vrijhandelsakkoord met de VS. In elk vrijhandelsakkoord dat de EU aangaat staat een bepaling over arbeid (de *labour clause*). Daarin staat dat regelgeving over werkgelegenheid en sociale zekerheid geldig blijft. Wat er ook verder ook in het akkoord staat.

Onderzoeker Jeronim Capaldo zegt dat in Europa 600.000 banen verloren gaan door TTIP. Wat vindt het Kabinet van dit onderzoek?

In zijn onderzoek neemt Capaldo aan dat TTIP zal leiden tot een nieuwe financiële crisis en grote bezuinigingen. Deze aanname is volgens het kabinet niet waarschijnlijk. Daarom is het kabinet het ook niet eens met de conclusies van het onderzoek. U leest meer hierover in de [Kamerbrief van 28 januari 2015](#).

Ruim drie miljoen Europese burgers hebben een petitie getekend om de onderhandelingen over TTIP te staken. Wat doet de Rijksoverheid met deze oproep?

Het is belangrijk dat iedereen die met TTIP te maken kan krijgen zijn stem kan laten horen. De petitie 'Stop TTIP' is een belangrijk maatschappelijk signaal. De initiatiefnemers van de petitie zijn bijvoorbeeld bezorgd over investeringsbescherming, arbeidsrechten, de verlaging van standaarden en transparantie. De Rijksoverheid stelt deze zaken aan de orde in gespreken met de Europese Commissie, andere EU-lidstaten en de Verenigde Staten.

Krijgen Europese burgers minder privacy door TTIP?

De bescherming van gegevens is geen onderdeel van de TTIP-onderhandelingen. TTIP heeft dus geen gevolgen voor de Europese privacybescherming. Die bescherming is bepaald in het Handvest van de Grondrechten van de EU en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. De bescherming van gegevens is in de EU een grondrecht, waarover we niet onderhandelen.

Moet Nederland door TTIP het boren naar schaliegas toestaan?

Nee. Ook na het sluiten van TTIP kan het Nederlandse parlement nog de winning van schaliegas verbieden. Dat valt binnen de beleidsvrijheid van de overheid.

Worden de EU-regels over financiële dienstverlening door TTIP zwakker?

Nee. De EU wil met TTIP niet internationale financiële standaarden opstellen of afzwakken. Deze standaarden spreken we internationaal af. Bijvoorbeeld in de G20, de *Financial Stability Board* en het Basel Comité. Daar verandert TTIP niets aan. Wel wordt gekeken hoe de VS en EU beter samen kunnen werken op het gebied van financiële dienstverlening, om toekomstige financiële crises te voorkomen.

Bedreigt TTIP het Nederlandse publieke onderwijs?

Nee. Het publieke onderwijs is altijd uitgesloten van de verplichtingen in de handelsakkoorden van de EU. Dit zal ook zo zijn in TTIP. Wel overweegt de EU om met TTIP Amerikaanse dienstverleners private onderwijsdiensten aan te laten bieden in de EU. Er gelden in Nederland voor deze onderwijsdiensten geen beperkingen voor buitenlandse aanbieders, zolang zij zich aan de Nederlandse wet houden. TTIP verandert dus niets aan de bestaande situatie van het Nederlandse onderwijs.

Wat zijn de economische gevolgen van TTIP voor de EU en Nederland?

Het is lastig de verwachte kosten en opbrengsten van handelsakkoorden precies te schatten. Verschillende studies hebben aangetoond dat TTIP economische voordelen kan opleveren. Zowel voor bedrijven als consumenten. Dat hangt af van de uiteindelijke inhoud van het akkoord. Volgens de Europese Commissie kan een veelomvattend TTIP op lange termijn structureel 120 miljard euro aan het Europese BNP toevoegen. Het economische voordeel voor Nederland kan op de lange termijn tot 4,1 miljard euro (volgens onderzoeksbureau Ecorys). Bijna de helft van de Nederlandse werknemers is in dienst bij een bedrijf dat exporteert. Als de internationale handel toeneemt, merken deze bedrijven dat al snel.

Wanneer kunnen we TTIP verwachten?

De Rijksoverheid wil dat de onderhandelingen snel worden afgerond. Maar kwaliteit gaat boven snelheid gaat. TTIP gaat over veel verschillende onderwerpen. Over een aantal van die onderwerpen moet nog overeenstemming worden bereikt. Zowel Europa als de Verenigde Staten wil tot een akkoord komen. Dat hebben de Amerikaanse President Obama en de Europese Raad bevestigd.

Staan publieke diensten ook ter discussie in de onderhandelingen over TTIP?

De publieke diensten in de EU, zoals gezondheidszorg en onderwijs, behoren tot de beste in de wereld. Daarom beschermt de EU deze diensten in vrijhandelsakkoorden. Deze staan dus in TTIP niet ter discussie.

Wat zijn de gevolgen van TTIP voor ontwikkelingslanden?

Nederland vraagt consequent aandacht voor de belangen van lage- en middeninkomenslanden. De economische voordelen van TTIP voor de VS en de EU niet ten koste mogen gaan van de lage- en middeninkomenslanden. Voor bepaalde producten en landen buiten de EU en VS kan TTIP nadelen hebben. Toch lijken de positieve effecten van TTIP op lage- en middeninkomenslanden sterker dan de negatieve effecten. Dit heeft een recent onderzoek van de Universiteit Groningen bevestigd. U leest meer hierover in de [Kamerbrief van 13 november 2015](#).

December 2015